

Tiedätkö mitä lapsesi tekee somessa ... ?

- ”Vaikka voisi näyttää siltä, että lapset istuvat yksin medialaitteidensa parissa, on vuorovaikutus ja kommunikaatio muiden kanssa keskeistä lasten verkon ja median käytössä (Rahja, 2013, 11). Verkko mahdollistaa monenlaisia vuorovaikutuksen muotoja ja on näin tuonut joustavuutta viestintään ajan ja paikan suhteen (Autio & Rikman, 2012, 16).
- Julkisuudessa saamme usein kuitenkin lukea myös uhkakuvia siitä, kuinka pelimaailmoihin uppoutuminen voi uhata nuoren sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä netissä oleskelun vähentävän nuorten sosiaalisia suhteita (Noppari & Uusitalo, 2011, 140).”
- Sosiaalinen media on hyvä ja nopea viestintäkanava

Netinkäyttäjän oikeudet

- Oikeus yksityisyyteen
- Oikeus loukkaamattomuuteen
- Oikeus omaan teokseen

- Netti on julkinen paikka, jossa kaikkien **VELVOLLISUUTENA** on noudattaa yhteisiä sääntöjä. Aivan kuten liikenteessä.

Huonoa käytöstä vai laitonta....

- **Pilkkaavat tai uhkaavat viestit**
- **Juurujen tai henkilökohtaisten tietojen levittäminen**
- **Valokuvien manipulointi ja levittäminen**
- **Toisen nimellä esiintyminen**
- **Sulkeminen ryhmän ulkopuolelle**
- **Salasanojen huijaaminen**

Suomen laki ulottuu myös nettiin...

- ◉ Netissä on helppo tahattomasti rikkoa lakia
- ◉ Kaikki sellainen, mikä muutoinkin on laitonta, on pääsääntöisesti myös netissä laitonta
- ◉ Nimimerkin takaa kirjoitetuista viesteistä voi lähes aina selvittää kirjoittajan henkilöllisyyden

”... sehän oli vaan hyvä läppä...”

- ◉ Kiusaaminen netissä
- ◉ Yksityiselämää loukkaava tieto
- ◉ Kunnianloukkaus (->törkeä)
- ◉ Laiton uhkaus
- ◉ Myös netissä tapahtuva vainoaminen ja viestintärauhan rikkominen on ollut rikos 1.1.2014 alkaen
- ◉ Ilmoitus ylläpitoon, ota rohkeasti yhteyttä kiusaajan kotiin ja mahdollisesti kouluun, ilmoitus/konsultointi poliisille

"Kaveri oli heittänyt netissä homoläppää yhdestä pojasta. Siitä nousikin tosi iso juttu. Selvisi, että se täyttää kunnianloukkauksen tunnusmerkit, koska juttu ei pitänyt paikkaansa. Vaikka se poika olisikin ollut homo, niin se olisi silti katsottu rikokseksi, koska se olisi ollut yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämistä. Ei ihan ensimmäiseksi tullut mieleen, että tollanen läppä voisikin olla rikos, josta joutuu poliisin pakeille."

◉ **Kunnianloukkaus**

Jos kiusaaja levittää kiusatusta valheellista tietoa esimerkiksi netissä. Törkeän kunnianloukkauksen kriteerit täyttyvät nopeasti netissä jutun levitessä nopeasti lukuisille ihmisille.

Rangaistuksena voi olla sakkoja tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

◉ **Yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen**

Jos laittaa lukuisten ihmisten saataville (esimerkiksi nettiin) kiusatun yksityiselämästä tietoa tai kuvia ja ne aiheuttavat vahinkoa kiusatulle.

Rangaistuksena voi olla sakkoja tai enintään kaksi vuotta vankeutta.

◉ **Laiton uhkaus**

Jos uhataan väkivallalla niin, että uhatulla on syy pelätä turvallisuutensa tai omaisuutensa olevan vakavassa vaarassa.

Rangaistuksena voi olla sakkoja tai enintään kaksi vuotta vankeutta.

Mitä törttöilystä seuraa?

- Esim. kunnianloukkauksesta ja toisen yksityiselämää koskevan tiedon levittämisestä voidaan tuomita sakkoihin tai jopa vankeusrangaistukseen (6kk-2v)
- Lisäksi tuomittu joutuu korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut ja lisäksi voi joutua maksamaan vahingonkorvauksia. Rikosoikeudellinen vastuu alkaa 15-vuotiaana. Se tarkoittaa, että yli 15-vuotias voidaan asettaa syytteeseen ja tuomita rikoksesta. Alle 15-vuotiaakin on silti korvausvelvollinen aiheuttamistaan vahingoista.
- Myös kiusaamisesta voi tehdä rikosilmoituksen.

Tietolähde: Kouvolan poliisi

Yleisimpiä somen keskustelukanavat

- ◉ **Ask.fm, 13v**
- ◉ **Whatsapp, 16v tai vanh.luvalla**, mutta käyttöehdoista löytyy myös selkeä ”jos olet alle 16-vuotias, et saa käyttää WhatsApp-palvelua” – virke.
- ◉ **Kik, 13v**
- ◉ **Youtube, HUOM! Google-tili 13 v**
- ◉ **Snapchat, 13v**
- ◉ **Facebook, 13v**
- ◉ **Instagram, 13v**

Huom! Ylläpitäjä voi muuttaa sääntöjä ”yhdessä yössä”. Se, mikä tänään on sääntö, ei huomenna välttämättä olekkaan.

Kanavien luonne

- ◉ **Voi keskustella myös tuntemattomien kanssa.**
- ◉ **Kymmeniä ryhmäkeskusteluita ja viestejä voi päivän aikana tulla jopa tuhansia**
- ◉ **Yhteyttä pidetään kännykän kautta 24/7 ... joskus myös oppitunneilla**

11 - vuotiaiden keskusteluja...

- **"mitä vittuuXDDDDDD ai sun ulkonäkö ei oo sun ongelma? kene se sitte on... kyl sua vähä pitäs kiinnostaa että kuinka helvetin typerältä näytät, paska horo"**
- **"mikä vittu teit vaivaa? mist lähtie 12-vuotiaat on ollu huorii? mist lähtie oot huora josset oo harrastanu seksii?"**
- **"Tapa ittes" "Oot vitun läski ruma huora" "Laita tissikuva"**
- **"Jos et lähetä tätä viestiä eteenpäin, vanhempasi kuolevat."**

Huoli!

- ◉ Jo ala-asteikäiset osallistuvat rankkaan haukkumiseen ja seksuaalisiin keskusteluihin
- ◉ Jaettujen kuvien luonne (alastomuus ym.)
- ◉ ”Milla” 15v voikin olla ”Pekka” 45v
- ◉ ”Joku tuntematon mies lähetti mulle yksityisviestin netissä. Se kuvaili siinä viestissä miten nätti mä oon ja kertoi mitä seksiasentoja se tekis mun kaa, jos nähtäis. Nauroin asialle kavereiden kaa, mut oikeesti mua ahistaa ja kuvottaa tosi paljon.” ... (tyttö 11v)
- ◉ https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=eNmjX3ewS8

Apuja

- www.mll.fi
- www.apua.info
- www.meku.fi
- www.kavi.fi

- www.vaestoliitto.fi
- **Nettipoliisi:** www.poliisi.fi/nettipoliisi
- **Nuorisoneuvola Kouvola**
- **Kouvolan nuorisopalvelut:** www.nuortenkouvola.fi
  - **Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut**
Niina Soisalo p. 020 615 8636
  - **Kohdennettu nuorisotyö, Motiimi**